

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 19.

V Ljubljani, v ponedeljek 25. januarja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 22. januarja.

Resolucije k trgovinskim pogodbam.

V zadnji in današnji seji obravnavale so se resolucije, ki jih je carinski odsek ali sam od sebe priporočal zbornici, ali ki so bile med razpravo sprotne od posameznih govornikov. Prva in druga resolucija naročata vladi, da naj skrbi za sostavo enotne prometne in trgovske statistike. Toplo in obširno jo je zagovarjal poljski poslanec Szczebanowski, potem ste bili potrjeni obe.

Tretja resolucija priporoča vladi, da naj na razne načine, kakor pri odmerjevanju železničnih tarifov, in direktnih davkov, na pomoč pride raznim strokam, ki utegnejo vsled novih trgovinskih pogodb kaj škode trpeti. Zlasti naj se ozira na domačo industrijo z lanom in platnom. Za to resolucijo so govorili Purkhart, Peška in Menger, ki je zlasti povdarjal potrebo, da naj se v povzdigo in razvoj industrije in obrtnije gradé lokalne železnice, da naj se ne zatirajo s previsokimi davki, in da naj ljudje ne kupujejo tujih, ampak le domače rečij. Roser in Kaiser sta tudi zagovarjala to resolucijo, ki je pri glasovanju obveljala, poslednji pa je razum tega pri tej priliki priporočal še poddržavljenje severne in južne železnice.

Četrta resolucija naroča vladi, da naj pri trgovinskih pogodbah s Srbijo in Rumunijo krepko varuje kovinsko in rudninsko industrijo; ker je bilo napovedanih več premenjevalnih nasvetov, vrnila se je ta resolucija carinskemu odseku, ki jo je še enkrat pretresal, pa — menda za zmerom odložil.

V peti resoluciji zahteva se od vlade, da naj že s 1. februarjem pri nedavno podržavljeni Karol-Ludovikovi železnici vpelje državno-železniške tarife, v šesti pa se ji naroča posebni ozir na železnične tarife za izvažanje malca. K peti resoluciji je govoril Szczebanowski, potem sta bili sprejeti obe. Ravno tako je obveljala sedma resolucija, ki vladi priporoča, da

naj v dogovor stopi z ogersko vlado zaradi carine od svitle volnene preje, z neko od Schwaba nasvetovano premembo.

Poslanec Rain er je zagovarjal osmo resolucijo, ki zadeva vravnavo carine od svinca, v deveti pa se vladi priporoča, da naj se poteza za znižanje carine od bizenskih kislih kumar.

Deseta in dvanajsta resolucija zadevata varstvo trgovine z žitom in ste bili sprejeti nespremenjeni, dasi je bil Schlessinger nasvetoval več prememb.

V današnji seji prišla je v razpravo enajsta resolucija, ki zadeva pogodbo zastran živinskih kužnih boleznij in vladi priporoča, da naj v zdatneje zatiranje živinske kuge prej ko mogoče izdela načrt zakona glede pobijanja sumljive živine in odškodovanja gospodarjev iz državne blagajnice. Lienbacher je priporočal to resolucijo, ob enem pa nasvetoval še dostavek, da naj se prepoved uvažanja živine godi le po potrebi.

Poslanec dr. Fuchs je ostro kritikal nekatere pogodbene določbe z Nemčijo glede kužnih živinskih bolezni in omenjal velikih sitnostij, ki jih bodo imeli živinorejci ali živinski trgovci predno živinče spravijo čez mejo. Priporoča toraj vladi, da naj v izvrševalnih določbah kolikor mogoče zmanjša te sitnosti, in se, če bi bilo treba, celó vnovič pogaja z Nemčijo. Brenner je predlagal, da naj vlada še v tem zasedanju zbornici predloži načrt zakona glede živinske kuge, in da naj še v tem letu izdatno pomnoži podpore za kmetijske družbe.

Wenger je zagovarjal nasvetovano resolucijo, ob enem pa prav odločno svaril, da bi se naša meja odprla rumunski živini. Za naše živinorejce bi bila to neizmerna škoda, ker bi bilo izvažanje naše živine na Nemško kmalu zopet ustavljeno. Zato prosi poljedelskega ministra, da naj zabrani odprtje rumunskih mej. Vladni zastopnik Sperk je zagotavljal, da se razprave z Nemčijo zaradi enakomerrega postopanja pri živinski kugi že vrše in da vlada nemudoma predloži dotično postavbo, ko se dogovorita o njej naša in ogerska vlada. Tudi Garnhaft je

govoril za enajsto resolucijo, za dostavka, ki sta jih nasvetovala Lienbacher in Brenner, ravnotako poljski poslanec Krainski, ki je še posebno povdarjal, kako veliko škodo bi imela Galicija, ako se naše meje odpró rumunski živini. Po konečni besedi poročevalca bila je resolucija z nasvetovanima dostavkoma potrjena.

K trinajsti resoluciji, ki naroča vladi porazumeti se z drugimi vladami, da naj bi se vsi iz trgovinskih pogodb izvirajoči prepiri reševali pri mirovnih sodiščih, govoril je dr. Peez in zlasti podarjal, da je prav enako določbo sklenila tudi italijanska zbornica. Resolucija je bila potem sprejeta.

Za varstvo domače vinoreje

nasvetovana je bila od carinskega odseka iz raznih med razpravo sprotne predlogov sestavljena resolucija, ki vladi naroča, da naj zaradi premembe § 5. III. konečnega zapisnika še enkrat v dogovor stopi z italijansko vlado in v varstvo domače vinoreje dožene gotovo carino. Tudi se vladi naroča, da naj pravočasno ukrene vse, kar utegne od domačih vinorejcev odvrti pretečo škodo in podpirati domačo vinorejo v konkurenci z italijanskimi vini; zlasti naj se 1. dovoljujejo posebne polajšave za izvoz odločenim vinom; 2. pospešuje naj se prodaja naših vin na vnanjih trgih; 3. vlada naj izdatneje in z večjimi denarnimi podporami podpira uničevanje trtne uši.

Ta resolucija dala je vinorejskim poslancem, ki prej niso prišli k besedi, priliko vnovič razpravljati italijansko pogodbo glede carine na vino. Govorili so in se toplo potezali za domačo vinorejo Ciani, Pfeifer in Borčič. Pfeifer je nekako šaljivo italijansko pogodbo imenoval drugo trtno uš, o kateri bi se moglo reči: Enega hudiča smo izgnali, ali sedaj so nam državniki poslali belcebuba. Britko je tožil, da se vinoreja pri nas premalo podpira in da se največji nasprotniki ameriških trt nahajajo v pisarnah poljedelskega ministerstva, kjer so v trtno uš takorekoč zaljubljeni. Ne pomislijo pa, da s tem

LISTEK.

Demant.

Češki napisal J. Doubrava.
(Dalje.)

Vstopi v prodajalnico in si kupi čibuk. Potem reče:

„Rad bi govoril z gospodom Levithom.“

„Čez dvorišče pojdite, tam ga najdete v njegovi sobi,“ dobil je v odgovor in trgovski učencec mu je pokazal čez dvorišče v gospodarjevo sobo.

Pred seboj zagleda Brongle starega moža s sivimi lasmi.

„Gospod Levith,“ vprašal je.

„Da, kaj želite, gospod?“ odgovori gospodar. Brongle mu izroči priporočilni list Smithov.

Zid ga prebere ter reče:

„Ali vam je pa moj prijatelj tudi povedal, kako nevarna je ta zadeva?“

„Da, vse mi je povedal.“

„Vém, da ste Angleži ljudje odločni in brez strahu, a pri tem treba tudi odločnosti in lokavosti. — Kdo vas vodi po mestu?“

„Armenec Hormilijan.“

„Ta armenski lisjak? Varujte se ga!“

„Ze dosedaj mu nisem ničesar zaupal.“

„Torej dobro,“ nadaljuje resno Levith. „Moj prijatelj mi piše, da morete demant plačati z nakaznico, a paša hoče imeti zlati denar. Zato treba, da vam na vašo nakaznico preskrbim zlata pri banki. Od te strani ni torej nobenega zadržka. A najtežja vaša naloga bo, kako odnesete demant iz mesta, kajti v nevarnosti ste, da vas okradejo, umoré, ali da se vam uradno vzame demant in da vam po vrhu naložé še visoko denarno kazen. — O demantu vam še to-le sporočim: Paša se je poročil iz slavne turkomanske rodovine, ki je bivala na Bolgarskem, ter je v davnih časih po ženitbah stopila v zvezo z velikim mogulom. Tem potom dobili so v last demant, ki je velik in bo obrušen vzlasti neizmerno dragocen. Toda saj vse to sami bolje veste, nego jaz. V dveh dneh zopet pridite; v tem času oskrbel vam bom zlatih denarjev, s katerimi boste plačali demant.“

Anglež se zahvali in čez dva dni zopet pride.

„Vse se po godu vrši,“ nagovori ga Benjamin.

„Stvar je toliko dozorela, da dobite demant. Sluga pašev pride po vas, vede vas skrivaj v palačo, kjer ostanete tako dolgo, da se kup izvrši. Paša si ne upa k vam v gostilnico, ker je v strahu, da bi

uradi ne zalotili njegove namere. Kadar se dogovorita za ceno, prinesem vam denar.“

Po dogovoru šel je Brongle zvečer proti drinopoljskim vratom. Tam sta se imela sniti s služabnikom paševim. Skoro ob istem času, kakor on, prišel je tudi sluga s konjem, na katerega je sedel Brongle.

Hodila sta dobri dve uri, predno pripeta na dvor palače. Sluga pelje Angleža po dolgih in zavitih hodnikih ter ga pripelje v vsprejemno dvorano. Razgled iz te dvorane bil je na vrt. Srce mu je glasno bilo. Ko je čakal v tej dvorani kake pol ure, pride ga iskat neki sluga-skopljenec, ter mu namigne, naj gre za njim. Peljal ga je v sobo, kjer je na divanu s preprogami pokritim sedela zakrita turška krasotica. Sluga se globoko priklone ter odide.

„Ali govorite francoski?“ vpraša Turkinja Angleža.

„Govorim,“ reče Brongle po francosko.

„Jaz sem služabnica prve žene gospodarjeve, in ker razumem francoski, naročili so mi vam nekaj povedati.“ Pri teh besedah vzame iz nedrij demant. Bil je to kamen nenavadne velikosti in vrednosti. Brongle precej spozna, da je to po velikosti šesti do sedaj znani demant, ki pa še ni brušen. Izpre-

sami sebi škodujejo, ker maše vir, iz katerega država, dežele in občine po davkih in prikladah zajemajo obilne dohodke. Na Ruskem imajo veliko lakoto, ali tolažijo se, da je niso sami zadolžili; pomanjkanje, ki preti našim vinorodnim deželam, pa bode zadolžila vlada. Nad 100.000 italijanskih zidarjev preskrbljujemo z delom in zaslužkom ter preskrbljujemo njih rodovine, zdaj naj pa Italijanom žrtvujemo še naše ribarstvo in našo vinorejo in v zahvalo naj dobivamo irredentovstvo. Govornik potem računi, koliko stane obdelovanje vinogradov na Italijanskem in koliko pri nas, in izreka željo, da naj bi naša vinoreja srečno premagala pretečo nevarnost in se ne razbila nad carinsko pogodbo italijansko.

Enako toplo se je Borčić poganjal za Dalmacijo, kateri preti popolni propad, če se uniči njena vinoreja. Poslanci ne morejo biti ubijalci lastne domovine, zato prosijo, da naj vlada pomiri duhove in se ozira na zahteve, ki jih izraža resolucija.

Tudi avstrijski poslanec Heinemann je zagovarjal resolucijo, ki je bila potem sprejeta soglasno. Ravno tako so bile sprejete še nekatere manjše resolucije, ki priporočajo ustanovo posebne banke za brodarstvo in ladjarstvo, nameščenje carinskih kemikov, mednarodno varstvo iznajdb in znamk in povzdigo uvažanja po morju. Rešena je bila še postava o davčnem polajševanju za delavska stanovanja, katero je gospodska zbornica nekoliko premenila, potem je bila ob treh popoldne seja sklenena in prihodnje zborovanje napovedano za ponedeljek ob 11. uri dopoldne. Na dnevnem redu je preustroja juridičnih študij in izpitnega reda na vseučiliščih.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. januarja.

Notranje dežele.

Trgovsko ministerstvo je izvedelo, da se je več fabrikantov dogovorilo, da bodo z nekim tajnim znamenjem v delavskih bukvicah skušali ovirati, da se ne vsejmo v delo delavci, ki so se kje posebno udeležili štrajkov ali pa socijalnega gibanja. Naročilo je političnim oblastvom, da naj strogo pazijo, da se odpravi ta zloraba.

Češko. Neki dunajski list je zapretel Čehom z drugačnimi naredbami, če se bodo upirali spravi. Češki listi so na to odgovorili, da se narod češki ne dá strašiti z izjemnim stanjem. Drugi dunajski listi pa sedaj hité zagotavljati, da niti vlada niti levica ne mislijo na to, da bi se na Češkem uvelo izjemno stanje. Seveda odločni češki glasovi so vsakemu mogli vzeti že v začetku veselje za take nardbe.

Ogersko. Volilno gibanje na Ogerskem za Slovane ni veselo. Žalostno je, da se Slovaki ne udeležé volitev, še žalostneje je pa, da mnogi Srbi kandidujejo kot pristaši madjarske narodne stranke ali pa kot vladni privrženci. S tem pokažejo, da so zadovoljni s težnjami teh strank, ko je vendar znano, da vsi Madjari jednako sovražijo Slovane. Posebno kot vladni pristaši bi ne smeli kandidovati, kajti sedaj se bode vlada lahko na to sklicevala, da je velik del ogerskih Srbov zadovoljen z njeno politiko. Srbi naj bi bili postavili svoje kan-

didate. Če pa to nikakor ni kazalo, naj bi se pa volitev ne bili udeležili. — Neki večji poljski list, omenjajoč izjavo ogerskih Slovkov pred volitvami, povprašuje, ali je dobro za avstro-ogersko državo, da se tako zatira narod, ki šteje tri milijone duš. Ker se Madjari radi mešajo v zadeve naše državne polovice, imamo tudi mi pravico, odločno protestovati proti takemu postopanju. Ta poljski glas je nas jako razveselil, kajti navadno se Poljaki jako prijazne kažejo Madjarom.

Vnanje države.

Francija. Pet francoskih kardinalov je izdalo te dni neko izjavo o položaju katoliške cerkve v Franciji. Kardinal Lavigerie se ni pridružil tej izjavi, ali jej gotovo tudi pritruje, ker izraža prav njegove nazore. Najprej izjavljajo kardinali, da po navodilu sv. Stola in katoliških tradicijah ne nasprotujejo sedanji državni obliki v Franciji. Zahtevajo le, da naj protikristijanske sekte nehalo proglašati republikansko državno obliko in pa cerkvi sovražne zakone za organično esloto. Republika se mora ozirati na vero, ne pa nasprotovati jej. Potem se v izjavi naštevajo, kaj je vse republikanska stranka poslednjih dvanajst let storila proti veri. Praktičen ateizem je postal državno pravilo, zbornice se otvoro brez službe božje, iz šol so odstranili molitev in pa razpela, nedeljski počitek se je odpravil, vojakom se je prepovedalo, korporativno udeleževati se službe božje, očitni brezverci pokopavajo se z vsemi častmi. Organični člani, katerih Rim ni nikdar priznal, se zopet uporabljajo, občevanje škofov z Rimom se ovira, plače se duhovnikom svojevoljno ustavljajo, cerkvena mesta se odpravljajo in plače zmanjšujejo, škofijsko premoženje se zapravlja, kadar je kak škofovski sedež izprazen. Redovniki se iztiravajo. Ženskim redom, kateri so od države priznani, se onemogočuje obstanek z nepravilnimi davčnimi zakoni. Veronauk se je izbačil iz šol in otroških zabavišč, škofje celó ne smejo stopiti v državne šole. Člani verskih redov ne morejo dobiti učiteljske službe na državnih šolah. Na srednjih šolah se uči sicer veronauk, ali vero-učitelj nima nobenega družega vpliva. Svobodnim katoliškim šolam delajo se ovire, zapirajo se in njih spričevalom se odreka veljava. Vojaške duhovnike so odpravili, duhovske semenišnice pa silijo v vojake in se je zaradi tega bati pomanjkanja duhovnikov. Dovolila se je ločitev zakonov, duhovščina se je izključila iz bolnic in duhovno pastirstvo se jej ovira. V izjavi se opominjajo katoliki, da se postavijo na ustavno stališče in vzajemno branijo vero. Cerkev se noče vrtati mej državo in državljane, ali država se ne sme postavljati mej cerkev in vernike in jej delati ovir. Katoliki morajo zahtevati, da se premené vsi veri nasprotni zakoni. Druge zakone pa morajo katoliki spoštovati. Tako se tudi katoliki hočejo trdno držati konkordata.

Srbija in Bolgarija. Vladna „Svoboda“ hudo piše proti Srbiji, ki varuje bolgarske emigrante, ki so v tiskarni Pere Todorovića dali tiskati izjavo, v kateri pravijo, da je umor kneza Ferdinanda in ministerskega predsednika Stambulova edin sredstvo dase napravi prevrat v Bolgariji. S tem je pa dokazano, da emigrantje zlorabijo varstvo, ki jim ga daje Srbija. Da Rizov zlorabi to varstvo, kažejo njegova pisma proti Stambulovu in njegove brošure, v katerih propoveduje umor. Ker Srbija vse to trpi, nemajo zagotovila prijaznosti nobene vrednosti. Srbi le gledajo, kako bi zase izkoristili nemire v Bolgariji.

Turčija. „Novoje Vremja“ je, kakor je že znano, bilo priobčilo senzačno vest, da je sultan velikega vezirja Kijamila pašo odstavil, ker ga je silil, da prizna bolgarskega kneza. Kijamil paša pa sedaj v angleškem „Daily News“ preklicuje trditev omenjenega ruskega lista.

videl je tudi takoj, kako krasno bi se dal brusiti in kako bi mu vsled tega poskočila cena. Sklenil je, naj velja, kar hoče, kupiti demant in donesti ga seboj na Angleško.

„Kako visoko cenite ta kamen?“ vpraša Anglež.

„Koliko daste? To je pravo čudo sveta. Prehaja iz Indije in dvanajst rodov sveta ga je izročilo svojim potomcem. Vkljub neizmerni ceni hočejo zanj od vas samo štiristotisoč.“

Anglež izjavi, da je to veliko, da ga za to ceno ne more kupiti. Po mnogem razgovorjanju ponudi kot zadnjo ceno — dvestotisoč.

„Ostanite danes tukaj, jutri zjutraj se o tem konečno dogovorimo. Treba mi razgovor sporočiti gospodarju,“ reče Turkinja ter pokliče slugo.

Ta pelje Angleža v lepo spalnico. Brongle pa je imel nemirno noč. Zdelo se mu je, kakor da čuje okrog sebe šum in ropot. Bil je že svetli dan, ko se popolnoma vzdrami, in bel papirček zapazi na postelji. Brongli odviije zaviti papir in bere besede:

„Pozor na zanjke! Gre se za tvoje življenje. Ne nosi kamna pri sebi. Ako boš živ, spomni se nesrečne Mirjame, ki se je morala odtujiti Bogu in domu. Odkupi jo, ako mogoče. Hvaležna ti bo za to ona, ki te ljubi. — Uniči papir!“

Brongle po kratkem pomisleku spozna, da tega pisemca ni mogel drug poslati, kakor ženska, s katero se je razgovarjal o demantu.

Kmalu potem prišla je ista k njemu s slugo ter mu naznanila, da je vsprejeta njegova ponudba. In ko jo je pogledal v okó, zapazil je v njem lesketajočo solzo, ki je pričala o bolesti mlade deklice in o iskrenih željah, da bi rešena bila iz sedanjega stanja.

(Konec sledi.)

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

(Spisali Cirilovec.)

(Dalje.)

Fizika ali nauk o prirodi s posebnim ozirom na potrebe kmetskega stanu.

Spisal Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj. II. knjiga. O kemiji s slikami.

V knjigi se govori torej o kemiji, katero imenujejo Čehi lučbo, Hervatje ločbo; naš pisatelj se brani besede ločbe, češ, ker znamenjuje le analitično kemije (nauk o razkrajnji, ločenji); vendar v širjem pomenu zavzema ločba i sintetično — tedaj vso kemijo; zakaj, če se tudi v kemiji dejanjski le pri razkrajjanju ločuje, vendar so v kemikovih mislih, v molekularnih formulah in presnov-

Rusija. Tudi v Rusiji so se poslednja leta v nekih krajih jele rušiti mnoge stare slovanske naprave. Ker ljudstvo novotarij ni bilo vajeno, je narodno gospodarstvo še hitreje propadalo. Vlada hoče baje zopet v nekaterih gubernijah uvesti skupna gospodarstva. Občinam se bodo dala zemljišča v skupno obdelovanje. Priderek se bode deval v občinske zakladnice in bode pred vsem se hranil za huda leta. Nekoliko seveda se bode tudi prodalo, da občina poravnava svoje potrebe.

Grška. Komisija, ki je imela pretresati predlog, da se ministerstvo Trikupisovo toži, se je razšla, ko jej je mej počitnicami potekel obrok, za kateri je bila pooblaščenca. Svojega dela ni končala. Najbrž bode sedaj vsa stvar zapasla.

Brazilijska. Zbornici ste odložili zborovanje do maja. Pred razhodom ste dali predsedniku neomejena pooblastila. Ta sklep kaže, kako so razmere v Braziliji. Ob mirnih časih taci pooblastil vladi ni treba. Privrženci prejšnjega predsednika močno rujejo po vsej deželi.

Izvirni dopisi.

S Koroškega, 20. jan. (Občinske volitve.)

Zadnja leta so nas „osrečila“ z mnogimi volitvami. Poleti 1890. leta bile so volitve za deželni zbor, minolo jesen in še sedaj pa se vrše za nas zelo pomenljive občinske volitve. Vse te volitve so za koroške Slovence važne in pomenljive in mnogih narodno-političnih, kakor gospodarskih ozirov, one pa tudi najbolj pričajo, je-li in koliko je slovenska stvar v starodavnem Korotanu napredovala. In, hvala Bogu, — ni se nam treba sramovati, ker baš volitve pričajo, da narodna stvar vendar-le napreduje in slovensko-katoliška samozavest prodira v vedno širše kroge našega prebivalstva.

V naših neprimerno čudnih razmerah umeva se že samo po sebi, da naši narodni nasprotniki povsod in z vso močjo skušajo zabraniti koroškim Slovincem prosto dihanje, zato svoje početje uporabljajo posebno pri raznih volitvah. S tem hočejo si deloma po občinah ohraniti vajeti v rokah, deloma pa svetu pokazati, da koroških Slovencev ni več, ali so k večjemu le še za to, da delajo tlako svojim „ljubeznjivim“ sosedom.

Občinske volitve so torej za nas poučljive zlasti še zbog tega, ker se pri njih kaže, kako in s kakšnimi sredstvi skuša dosti znana nasprotna stranka v slovenskih občinah ostati na krmilu. Stavila si je po „prijateljih“ slovenstva načrt, po katerem se ima delati nasproti Slovincem pri občinskih volitvah. Glavni točki tega načrta ste: duhovniki naj se izrinejo, kjer je le mogoče, iz občinskih zastopov; na njih mesto imajo priti učitelji, pokorni slugi celovških visoko-nemških „naprednjakov“. To pa iz mnogih vzrokov: učitelji naj po svojem vplivu terorizirajo ves občinski odbor ter zabranijo, da se ta ne oglasi za slovensko šolo. Ako se pa to vendar ne dá zabraniti, imajo nalog, to takoj poročati v Celovec, da se prepreči vsakojak pojav slovenskega življa.

Da se volitve v označenem smislu in po navedenem načrtu izvrše, za to mora zastaviti svoje moči koroški „bauernbund“, ali posamezni matorji nasprotne stranke, ki imajo kakšen vpliv na slovenske volilce. Kjer vse to nič ne pomaga, kjer

nih črtežih tudi spojene prvine — ločene! Ker beseda po tem takem vedi ni neprimerna, ker jezikovemu duhu ni protivna in se rabi i pri bratovskih nam sosedih, smela bi tičati vsaj v oklepajih na strani mogočne tujke! — Pa beseda ni konj.

Knjiga zavzema po večjem le anorgansko kemijo; nauk „o človeški hranitbi (m. živilu) in hrani“ nam pa prinese nova knjiga. Razdelitev je praktična, nje namenu prav primerna: Pisatelj pelje bralca, prijazno ž njim govoreč, na plano, v rudokope, v človeška bivališča, na polje. Predno je bil človek, bila je voda, zrak, rudnine; zato se govori najprej o tem; potem pa o človeških delih: o stavbah, obleki, posodji (hrani).

Dasi bodo tudi dijaki knjigo kaj s pridom brali, vendar se bodeta naučila posebno slovenski gospodar in gospodinja, katerima je knjiga v prvi vrsti namenjena, veliko zanimivega, pa še več koristnega in porabnega. Pojasnilo se jima bo marsikaj, kar se jima je do sedaj čudno zdelo; povedalo se jima bode, zakaj je to prvina, zakaj ono sestavina; kako se ta ali ona tvarina najlažje in najceneje dobi; kako naj se rabijo razne stvari, da ohranita sebi in svojim zdravje, da povišata blaginjo svoje hiše. Gospodinja naj prebere posebno skrbno VIII. in IX., gospodar X. poglavje! Razven tega si pa

Slovenci vendar-le zmagajo, tam se morda najde kaka kljuka, da se volitev ovrže.

To pokazalo se je jasno v Kotmari Vasi nad Celovcem. V tej občini napela je nemško-liberalna stranka vse svoje moči, da bi si zagotovila občinsko gospodarstvo tudi še zanaprej. Toda vse očitne spletke neso nič pomagale, in nasprotniki so doživeli „sijajen“ poraz. Nad tem sevó žalost v Izraelu — a nasledek? Volitev se je ovrгла. Dolgo so dotični krogi morali iskati vzroka, da so mogli volitev ovržeti zategadelj, ker so našinci bili volili z nekim, kakor se je razsodilo, nepostavnim pooblastilom. Kolike vrednosti pa je bil ta „vzrok“, priča to, da so v drugič volili nasprotniki s pooblastilom ravno iste osebe, zbog katere se je prvokrat volitev ovrгла!!

Ovrгла se je ravno iz tako ničnega vzroka tudi volitev v Libučah, kjer so zmagali našinci, in ovrгло se bode bržkone še več drugih volitev, pri katerih so zmagali Slovenci. „To jest faktum“, kojega si bomo Slovenci dobro zapomnili.

¶ Par listov bi Vam lahko napolnil s popisovanjem, kako si nekateri mislijo „prosto volitev“, o kateri govori postava. A ker bi tega poročila cenjeni naročniki itak ne dobili v rokó, moram to, žal, opustiti. Upam pa, in pozivljem poklicane možé, naj vse dotično gradivo skrbno zberó in stvar svoječasno razjasni jo na merodajnem mestu!

Iz Cirknice, dné 25. januarija. Tudi letos je dobil „Domoljub“ pri nas mnogo novih naročnikov. Skoraj 90 iztisov ga prihaja v cirkniško faro. Na „Rodoljuba“ je pa menda samo jeden naročen. Dokler bodo „Domoljuba“ tako številno naročevali in prebirali, nismo še izgubljeni. Naj veljamo pri „napredni“ stranki tudi za nezavedne, nas to malo briga. Notranjci se bodo sčasoma spametovali, ne bodo se dali več terorizirati, uvideli bodo, da je konservativna stranka, ki hoče narodu pomoči do pravega napredka v materialnem in duševnem oziru.

Ošpice se tudi po Cirknici in okolici močno razširjajo. Iz zdravstvenih oziróv so morali dné 23. t. m. s poukom v šoli prenehati za 14 dnij.

Preteklo nedeljo je v Ivanjem selu pri Uencu neki čevljar umrl hitre smrti, ker se je preveč navlekel žganja. V soboto ob 11. uri zvečer je še šival. Ob 4. uri zjutraj je bil pa že mrtev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. januarija.

(Presvetli cesar) je najmilostljiveje z zahvalo vzel na znanje sožalje, katero so mu povodom smrti v cesarski hiši izrazile deputacije kranjskega deželnega odbora, ljubljanskega mestnega zastopa, trgovske in obrtniške zbornice in kranjske kmetijske družbe.

(Veleč. g. župnik Janez Rozman) pri sv. Jakobu v Ljubljani je od presvetlega cesarja s sklepom z dné 16. januarija imenovan za častnega kanonika. Prav od srea čestitamo na tem odlikovanju

velezaslužnemu gospodu, ki se neumorno trudi in žrtvuje svoje zdravje v blagor vernikov svoje župnije in bližnjega sploh, ter kličemo mnogaja leta!

(Imenovanje.) Gospoda okrajna komisarja grof Rudolf Margheri in baron Schönberger sta imenovana za vladna tajnika na Kranjskem.

(Konec strajka.) Iz Zagorja smo danes dopoldne prejeli naslednji telegram: Delavci so brez-pogojno začeli delati, strajk je torej končan. — V petek zvečer ob 1/2 10. uri je šlo v Hrastniku 100, v Ostrem 65 delavcev na delo, v soboto zjutraj v Hrastniku vsi, v Ostrem 57. V Trbovljah so skoraj vsi delavci začeli delati. Opoldne se je 13. stotnija 17. pešpolka iz Hrastnika vrnila v Ljubljano. Delavci so konečno vendar uvideli, da so imeli slabe svetovalce pri graškem delavskem društvu.

(Duo si faciunt idem, non est idem.) „Slov. Narod“ se je v predzadnji svoji številki zopet spravil na naše državne poslance, češ, da so oportunisti, ker so glasovali za trgovinske pogodbe. A to bi jim radikalno glasilo še odpustilo, ko bi molčé pritrdili pogodbam. „Ker je pa poslanec prof. Šuklje v imenu vseh svojih tovarišev hitel liberalnim Nemcem na pomoč in se navduševal za zvezo, zlasti za zvezo avstrijsko-nemško,“ zdi se „Slov. Narodu“ potrebno izreči, da se z njim ne strinja. Da bolje „Slov. Narod“ podpré svojo obsodbo, sklicuje se na „Agrar Tagblatt“, češ, da tudi ta „jako čislani“ list obsoja to postopanje, „s katerim je g. Šuklje sebi in svojim pristašem do dobrega zapravlil pravico do blagohotnosti in simpatije vseh Slovanov.“ Mi in mnogi drugi nemški pisano glasilo Starčevičevca žida Franka ravno toliko čislamo, kakor „Slov. Narod“, njegova sodba bi nas torej tako malo brigala, kakor hvala ali graja našega radikalnega glasila. Ali na nekaj moramo vendar ta dvojčka opozoriti. „Slov. Narod“ in „Agrar Tagblatt“ proslavljata Mladočehne in njihovo politiko. Kar ti storé in govoré, to je njima edino pravo. Vprašamo pa: Ali sta že pozabila, kako Mladočehi sodijo o trodržavni zvezi? Za nas sevóda neso merodajne čenče g. Vašaty-ja, ampak besede, katere je v imenu mladočškega kluba govoril dné 22. junija 1891 pri budgetni razpravi g. dr. Herold, ki je jeden najresnejših in najveljavnejših politikov mladočškega kluba. Ta je rekel: „Nočem govoriti o vnani politiki, ker premalo znám ugibati (konjekturirati), da bi mogel soditi o zvezah, in sem preveč oddaljen od skritih diplomatskih nitij. Ako pa ima nemško-avstrijska zveza namen, varovati in utrditi evropski mir, ki ga najiskreneje želé vsi narodi; ako ta zveza tudi v prihodnje ne išče nič drugega, ako ni zvezana z nobeno drugo posledico, potem bodo vsi narodi, tako mislim, brez razločka hvaležni sedanjim državnikom.“ Ali ne povedó te besedo ravno isto, kar je govoril g. Šuklje? Ako sta „Slovenski Narod“ in „Agrar Tagblatt“ dosledna, morata tudi dr. Heroldu očitati, da je sebi in svojim mladočškim pristašem s to izjavo zapravlil pravico do

blagohotnosti in simpatije vseh Slovanov. Toda dr. Heroldu in njegovim mladočškim tovarišem je gotovo malo na tem, kako g. Kobi Frank o njih sodi, v imenu vseh Slovencev ali celó Slovanov pa nema pravice govoriti, če tudi „Narod“ pritruje njegovi pisavi.

(Občinske volitve na Koroškem.) Iz Celovca se nam piše: V Kotmari Vasi, kjer je slovensko-narodna stranka dvakrat zmagala sijajno nad nemško-liberalno, izvoljen je županom vrli narodnjak gosp. Matija Prosekar, po domače Razaj na Plešivcu. Temu odličnemu rodoljubu imajo se tudi nasprotniki zahvaliti, da so doživeli dvakraten sijajen — poraz! Nasprotniki so se pri volitvi župana vzdržali glasovanja. Tudi v krajni šolski svét in v vse odseke izvoljeni so samo našinci. Nasprotniki niti občinskega svetovalca nimajo iz svoje srede. Čestitamo k sijajni zmagi in vrlemu g. županu kličemo od srea: Slava!

(Z Dunaja) smo prejeli daljše poročilo o zatožbi Franca in Rozalije Schneider zaradi roparskega umora. Obravnava se je danes pričela. Jutri poročamo obširneje.

(Za Bleiweisovo slavnost) akad. dr. „Slovenije“ dné 8. februarja obljubili so svoje sodelovanje g. operni pevec Jos. Tertnik, mešani zbor slovenskega pevskega društva in tamburaški zbor akademičnega društva „Zvonimir“. Koncert obeta postati sijajen in upati je, da bode tudi gmoten vspeh povoljen. — Pri plesu plesalo se bode salonsko „Kolo“ in češki narodni ples „Beseda“. — Vse torej obeta, da se „Slovenija“ vredno uvrsti k „Zvonimiru“ in „Zori“, ki sta med dunajskim občinstvom zaradi svojih sijajnih slavnostij na najboljšem glasu. — Program priobčimo jutri.

(Ljubljanska bolniška blagajna mojstrov) je imela včeraj dopoldne svoj tretji letni občni zbor v mestni dvorani. Iz računskega sklepa je razvidno, da je bilo minolo leto precej ugodno. Društveno premoženje iznaša 1379 gld. 38 kr. Vsled društvenih pravil in vladnih zahtev je sklenil občni zbor, da se rezervni zaklad ustanovi z glavnico 1000 gld. V odbor so bili izvoljeni gg.: Bonač, Bögel, Hinterlechner, Kunc, Schlegel, Zierenstein, namestniki pa: Ork, Preskar, Span; nadzorstvo: Lužner, Večaj, Vrtnik, namestniki: Dostal, Koleča, Možina. K sklepu naznani načelnik, da je sklenil stari odbor s pomočjo zadrug rokodelskih obrtov prirediti obrtniški plesni venček dné 7. svečana v prostorih starega streljšča. Čisti dohodek te veselice je namenjen bolniški blagajni mojstrov.

(Šolo so zaprli) za 14 dnij v Cerknici, kakor se nam od tam poroča, zaradi ošpic, ki so med šolskimi otroci jako razširjene.

(Iz Kostanjevice) se nam poroča, da tamošnje bralno društvo priredi v gostilni g. Fr. Bučarja dve veselici, in sicer v torek, dné 2. februarja, plesni venček, v nedeljo, dné 28. februarja, pa maskerado. Vstop je dovoljen le udom in po udih vpeljanim góstom.

(Najdeno truplo.) Posestnika Fr. Koširja iz Gor. Palovč v kamniškem okraju so v soboto zjutraj našli mrtvega pred njegovo hišo. Košir se je bil prejšnji večer precej napil, najbrž v snegu obležal in zmrznil.

(100.000 goldinarjev) je glavni dobiček velike praške razstavne loterije. Opozorjamo častite čitatelje naše, da je žrebanje dné 12. februarja.

Raznoterosti.

— Cesaričinja - vdova Štefanija. V dvornih krogih se je bila razširila vest, da se v kratkem cesaričinja - vdova Štefanija zaroči s princem Miguelom od Bragance, bratom nadvojvodkinje Marije Terezije in soproge nadvojvode Karola Ludovika. Princ Miguel je podpolkovnik v 7. konjeniškem polku in je star 39 let. Oženjen je bil s princesinjo Elizabeto Thurn - Taxis, a je vdovec od leta 1881. Z Dunaja pa smo te dni dobili brzojav, da poročila o poroki neso resnična.

— Usmiljena sestra. V vojaški bolnišnici v Turinu je umrla usmiljena sestra Viktorija Londierova, rojene Alzačanka, ki je 52 let stregla bolnikom. Odlikovana je bila z mnogimi redi, pokopana pa na državne troške z vojaško častjo.

— Rusija. Prostor ruskega cesarstva obseza skoraj deseti del vsega sveta. Prebivalcev šteje Rusija 107.832.000, in sicer je v evropski Rusiji 81.725.009 duš, na Poljskem 7.960.000, na Kavkazu 7.285.000, v Sibiriji 4.149.000, v srednji Aziji 4.426.000, na Finskem 2.178.000. Nabolj obljudena je Poljska, najmanj Sibirija. Mest šteje Rusija 1810, v vsakem mestu povprek živi 10.000 duš.

Na večih mestih tudi opozarja čitatelja, naj se uči v naravi stvarnikovo modrost občudovati, njegovo vsemogočnost slaviti in dobrotljivost ljubiti. To je vse prav primerno, spodtikal pa se bode bralec nemara ob „potokih na cesti“, nad nedoslednostjo pri podajanju vsakodnevne premogove porabe v Kruppovem zavodu v Essenu (str. 24 in 60). Če je bralec čital na str. 5: „več nego tri četrtine našega telesa so sestavljene iz vode“ in na str. 53: „naše lastno telo sestaja za dobro polovico iz ogljika“, začudeno bode vprašal: „Koliko četrtin ima celota našega telesa?“ Če pové pisatelj, da presuh zrak ne ugaja zdravju, naj bi še poudaril, da je prevlažen zelo škodljiv!

Živahno pripovedovanje tudi priprostega bralca k znanstveni knjigi vabi in pri njej pridržuje; zaradi tega naš kmet 1. dela fizike ni v kot položil; še vstrajnejše se bode prijel kemije; živo pripovedovanje je res prav na mestu, ne pa pretiravanje: „Bivanja brez premoga si mi omikani narodi niti misliti ne moremo!“ Beroč uvod k posodju (stran 150) bode dejal čitatelj: „No, pri taki hiši, pri kateri se pobije skoro vse posodje od semnja do semnja, mora biti gospodinja pač prava nerodnica ali gospodar prav rogovilast pijanec!“ (Dalje sledi.)

*) Ta pojem rabi Senekovič.

potrebnega kemičnega znanja in gospodarske spretnosti ne bodeta priborila s težkim trudom: Lahko-umljivi poskusi s primernimi pojasnili in mnogoštevilnimi slikami*) jima pokažejo, da je Bog ustvaril le kakih 70 (m. 65) prvin, in le iz teh stvoril v svoji neskončni modrosti vse tako mnogo-vrstne stvari. Knjige ne polni tedaj suha teorija (temeljni kemični zakon o ohranjenju svetovne materije bi se bil dal pa vendar le prav lepo izpeljati; recimo pri gorenju). Na tem mestu se prav lahko pogrešajo kemični znaki, učeni presnovni črteži in težkumljive opredelbe. Tudi bi ne bilo škode, ko bi se ne bili sprejeli nekateri temni, nepojasneni pojmi, katere ostanejo preprostemu bralcu vendar le nerešene uganke in mu jemljo veselje do branja. Znanstveni pojmi so večinoma dobri; niso vsi novi; veliko se jih sklada s Senekovič-evimi (in Vrtovčevimi): ločnica, dvokis in izgorina i. dr.; drugi se zopet ločijo; železi bi bilo, da bi se ne menjal pojem „pepelika“*) na večih mestih s pojmom „pepelik“!

Da more priprost bralec vse umevati, ne more biti kemija strogo znanstvena; pisatelj je moral včasih globoko seči v druge vede, posebno v sorodne prirodoslovske.

*) Niso sicer vse najnovejše, najizbranejše in strogo v kemijo spadajoče; pa čitatelj jih je prav vesel; le str. 18 ga bode radi nejdinih črk.

Telegrami.

Dunaj, 25. januarija. Gospodska zbornica vsprejela je ednoglasno predložene trgovinske pogodbe.

Dunaj, 25. januarija. Kazenska obravnava proti zakonski dvojici Schneider se je pričela. Zaslišana Rozalija Schneider taji vsako krivdo.

Dunaj, 26. januarija. Na predlog Plenerjev se je o draginskih prikladah državnim uradnikov takoj obravnavalo. Poročevalce Kathrein je poročal o znanih predlogih budgetnega odseka in priporočal, da se vsprejme. Sledila je dolga debata. Vsprejeli so se odsekovi predlogi o draginskih prikladah. — Potem se je pa razpravljalo o redu pravnih študij. — Gospodska zbornica začela je obravnavo o trgovinskih pogodbah.

Budimpešta, 24. januarija. Listi poročajo, da je ogerski primas Vaszary imenovan za kardinala.

Sofja, 24. januarija. Ministerski predsednik Stambulov se je s povabljenimi gosti peljal na deželo. Med vožnjo se mu sproži revolver, strel ga zadene v desno nogo; nevarnosti ni.

Sofja, 25. januarija. Stambulov se je izjavil, da je hotel ne daleč od mesta vzeti revolver iz žepa, kar se sproži. Krogla mu je šla v stegno. Glavne žile v nogi neso poškodovane. Spremljevalci Stambulova so slišali strel, pa so še le pozneje izvedeli, zakaj so se vrnili. Diplomatični agentje so osobno poizvedeli, kako je ministerskemu predsedniku.

Rim, 24. januarija. Sinoči ob polu 12. uri je bil v Civita-Laveniji močan potres, ki je naredil precej škode. Še v srednjem veku zgrajeni stolp se je zrušil in pokopal dve osebi, kateri so orožniki še živi izkopali. Tudi v Genzanu in Velletriju so čutili močne potrese. Nekaj hiš se je zrušilo. Ljudje so bežali iz mesta.

Peterburg, 25. januarija. Veliki knez Konstantin Nikolajevič je o polnoči umrl.

Tuji.

19. januarija.

Pri *avstrijskem caru*: Jakob in Jovana Meglič iz Trsta. — Meninger, trgovec, iz Boh. Bistrice.

Pri *bavarskem dvoru*: Kumer iz Trsta. — Lavrič trgovec, z Zidanega Mosta. — Baar in Spielman, potovalec, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Den	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v jan.
opazovanja	srakomera v mm	toplotnoma po Celziju			
7. u. jut.	740.8	—18.0	sl. zap.	oblačno	
23. u. pop.	737.8	1.6	sl. jzap.	"	0.00
9. u. zveč.	738.0	—5.2	brezv.	jasno	
7. u. jut.	739.7	—9.8	brezv.	jasno	
24. u. pop.	740.4	—1.0	sl. vzh.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	741.3	—4.8	"	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni —7.2° in 5.2°, oziroma za 5.2° in 3.3° pod normalom.

Darov za pogorelce v Rakitniku drugi izkaz:

Čast. g. Ed. Legat iz Lipice . . .	23 gld. 48 kr.
Vredništvo „Domoljuba“ . . .	30 „ — „
Vredništvo „Slovenca“ . . .	60 „ 15 „

Čast. g. Jož. Jereb, drugi dar . . .	4 „ — „
„ „ Alojzij Puc iz Hrenovic zbirko . . .	64 „ — „
G. Leopold Tratnik iz Ljubljane . . .	6 „ — „
Č. g. Val. Bernard s Studenega . . .	22 „ — „
„ „ Štefan Jaklič, župnik v St. Vidu . . .	5 „ — „
Č. g. Jan. Lesar . . .	5 „ — „
„ „ Fr. Petrovič s Trate . . .	6 „ — „
„ „ Alojzij Stare z Rove . . .	5 „ — „
„ „ J. Skvarča iz Budanj zbirko . . .	7 „ 30 „
„ „ A. Fettich - Frankheim iz St. Jerneja . . .	35 „ — „
Č. g. Jan. Azman iz Gorij . . .	20 „ — „
„ „ Jan. Tavčar iz Leš . . .	15 „ — „
„ „ D. Pavlič iz Kostanjevice . . .	10 „ — „
„ „ Jak. Bajec od sv. Mihela . . .	7 „ — „
„ „ Jan. Čibašek od sv. Vida . . .	2 „ — „
Prečast. g. dekan Mat. Frelih iz Trebnjega . . .	15 „ 40 „
Gospa Marija Blažon iz Begunj . . .	5 „ — „
Č. g. Jurij Dernovšek iz Želimelj . . .	10 „ — „
„ „ Janez Tomazič iz Škofje Loke, zbirko . . .	42 „ — „
Č. g. Mat. Tavčar, župnik iz Komende . . .	20 „ — „
Č. g. Andr. Stritar iz Most . . .	5 „ — „
„ „ S. Robič s Šenturške Gore . . .	2 „ — „
„ „ Mat. Jereb iz St. Janža . . .	5 „ — „
„ „ Ignacij Okorn iz Senožeč . . .	5 „ — „
„ „ Tom. Potočnik iz Breznice . . .	21 „ — „
„ „ Prim Peterlin od sv. Lenarta . . .	5 „ — „
„ „ Jurij Zorc s Krke . . .	14 „ — „
„ „ Fr. Dolinar od sv. Katarine . . .	6 „ — „

Skupaj . 482 gld. 33 kr.

K temu iz 1. izkaza . 655 „ 44 „

Obojega skupaj torej . 1137 gld. 77 kr.

V Slavini, dne 20. januarija 1892.

Jan. Sajovic,
župnik.

Zahvala.

V svojem in v imenu obitelji svojega umrlega brata **Metoda Pirca** zahvaljuje se podpisani **Gustav Pirc** najsrčneje **generalnemu zastopu za Kranjsko zavarovalnega društva na življenje**

„MUTUAL“ v Novem Jorku

za na njegove roke izplačano vsoto **10.000 gld.**, na katero je bil pri „Mutual-u“ zavarovan na življenje zgoraj imenovani brat.

Zavarovani **Metod Pirc** dobil je dne 9. novembra 1891 svojo od **generalnega ravnateljstva za Avstrijo na Dunaju** izdano **začasno polico** in vplačal prvo polletno premijo v znesku 146 gld.; — malo dni potem dobil je **vratico** in po kratki bolezni umrl. Zastopstvo društva pomagalo je pridobiti potrebne dokumente in je potem zavarovano vsoto **10.000 gld.** s posebno hitrostjo in postrežljivostjo po **nakazu po kabel-brzjavo iz Novega Jorka** izplačalo **nemudoma**. Podpisane sodi, da vrši svojo dolžnost, ako vsem, ki se hočejo zavarovati, društvo „Mutual“ najtopleje priporoča.

V Ljubljani, dne 21. januarija 1892.

Gustav Pirc,

73 3—1

tajnik c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

Kovertes firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Umrla so:

21. januarija. Marija Robavs, čevljarjeva hči, 2½ leta, Opekarska cesta 51, ošpice.

V bolnišnici:

18. januarija. Elizabeta Skvarča, gostija, 64 let, srčna hiba. — Janez Makovic, delavec, 59 let, mrtvoud. — Marija Traun, delavčeva žena, 37 let, oedema pulm.

Za osnovo glavnice posebno pripravna
4½% zastavna pisma
avstrijske
osrednje zemlj. kreditne banke

pripoznana postavno kot sirotinskovarna in jamčevine zmožna. Ista so zavarovana po pravilih s hipotekarnimi terjatvami in vrhu tega je porok za nje akcijska glavnica štirih milijonov goldinarjev.

Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. 2½
Ta zastavna pisma prodajamo brez upravnine po uradnem
borznem kurzu. 41 (3—2)

Wechselstuben-Actien-Gesellschaft
WIEN, **MERCUR** WIEN,
Wollzeile 10. Strobelg. 2.

Velika praška loterija.

Zadnji mesec.

Glavni dobitek

44 (15—7)

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld. priporoča **J. C. Mayer.**

Dunajska borza.

Dne 25. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka . . .	94 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka . . .	94 „ 45 „
Zlata renta 4%, davka prosta . . .	111 „ 75 „
Papirna renta 5%, davka prosta . . .	103 „ 10 „
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld. . .	1052 „ — „
Kreditne akcijske, 160 gld. . .	309 „ 40 „
London, 10 funtov strl. . .	118 „ — „
Napoleonodor (20 fr.) . . .	9 „ 37½ „
Cesarski cekini . . .	5 „ 58 „
Nemških mark 100 . . .	57 „ 85 „

Dne 23. januarija.

Ogerska zlata renta 4% . . .	107 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5% . . .	102 „ 60 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld. . .	137 „ 40 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . .	149 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld. . .	181 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% . . .	96 „ 15 „
Zastavna pisma . . .	100 „ 35 „
Kreditne srečke, 100 gld. . .	183 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld. . .	64 „ 25 „

Ljubljanske srečke, 20 gld. . .	24 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld. . .	16 „ 85 „
Rudolfove srečke, 10 gld. . .	20 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld. . .	62 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld. . .	57 „ — „
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	161 „ 75 „
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2895 . . .	— „ — „
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr. . .	93 „ 75 „
Papirni rubelj . . .	1 „ 15 „
Laških lir 100 . . .	45 „ 65 „

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinčijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotekne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. l. promese

cele gld. 14½, petina gld. 4 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek **300.000 gld. av. velj.**

Žrebanje dne 1. februvarija.